

Datum
2023-01-16
Vår referens
Ida Lovén
Strateg
ida.loven@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av John Roslund (M), Helena Grahn (M) och Tony Rahm (M) om att erbjuda påfyllning av vattenflaskor - Refill Malmö STK-2021-683

Sammanfattning

John Roslund (M), Helena Grahn (M) och Tony Rahm (M) har skrivit en motion om att erbjuda påfyllning av vattenflaskor. Motionärerna yrkar att tekniska nämnden ska ges i uppdrag att i samråd med VA Syd undersöka vilka verksamheter som kan erbjuda Malmö stads invånare och besökare påfyllning av vattenflaskor. Tekniska nämnden föreslås även att få i uppdrag att sammanställa och tillgängliggöra information om detta till allmänheten på ett lämpligt sätt.

I ärendets beredning har tekniska nämnden getts möjlighet att yttra sig.

Att fylla på kranvatten istället för att köpa flaskvatten är ett enkelt sätt både att bidra till en bättre miljö och att spara pengar. I dagsläget finns mer än 50 offentliga toaletter och 12 dricksvattenfontäner där allmänheten har tillgång till dricksvatten och kan fylla på medhavda flaskor. Information om var dessa finns placerade finns på malmo.se. En utredning pågår om var ytterligare vattenposter för dricksvatten kan placeras i den offentliga miljön.

Förslaget är att motionen anses besvarad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Kommunfullmäktige anser John Roslunds (M), Helena Grahns (M) och Tony Rahms (M) motion om att i samråd med VA Syd undersöka vilka verksamheter som kan erbjuda påfyllning av vattenflaskor – Refill Malmö besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion av John Roslund (M), Helena Grahn (M) och Tony Rahm (M) om att erbjuda påfyllning av vattenflaskor - Refill Malmö
- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 221214 § 311
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230123 Motion av John Roslund (M), Helena Grahn (M) och Tony Rahm (M) om att erbjuda påfyllning av vattenflaskor - Refill Malmö

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-01-23

Kommunstyrelsen 2023-02-08

Kommunfullmäktige 2023-03-02

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden

Ärendet

John Roslund (M), Helena Grahn (M) och Tony Rahm (M) föreslår i en motion att Malmö stad ska erbjuda påfyllning av vattenflaskor – Refill Malmö. Motionärerna vill att kommunfullmäktige beslutar uppdra åt tekniska nämnden

- att i samråd med VA-Syd undersöka vilka verksamheter som kan erbjuda påfyllning av vattenflaskor, samt
- att sammanställa och tillgängliggör informationen till allmänheten på lämpligt sätt.

Motionärerna hänvisar till en modell från Storbritannien med refill och beskriver fördelen med att vattenflaskor kan fyllas på i butiker, företag, restauranger eller på offentliga platser.

I ärendets beredning har tekniska nämnden getts möjlighet att yttra sig.

Bakgrund

Att välja kranvatten är ett enkelt sätt att bidra till en bättre miljö. Att producera och leverera en liter förpackat vatten drar minst 300 gånger mer energi än att tappa upp en liter vatten från kranen. Dessutom kräver flaskvatten en förpackning, normalt i form av miljöbelastande plast, för att sedan transporteras med båt, bil, flyg eller tåg. Transporten av en liter förpackat vatten ger upphov till mer än tusen gånger större koldioxidutsläpp än samma mängd kranvatten. Att välja kranvatten är billigare för individen än flaskvatten eftersom flaskvatten kostar minst 250 gånger mer än kranvatten.¹

Europaparlamentet förespråkar att fler ska kunna välja kranvatten framför flaskvatten för att spara pengar och bidra till en bättre miljö. Därför antog de ett nytt dricksvattendirektiv som vann laga kraft i januari 2021 med skärpta regler för att säkra och tillgängliggöra kranvatten för alla i EU.

I Storbritannien har man infört *Refill UK* och skapat en app som visar användarna var de kan fylla på sin vattenflaska i butiker, företag, restauranger eller på offentliga platser.

Även i Sverige finns ett växande intresse för att minska förbrukningen av flaskvatten. Exempelvis ansöker fler och fler verksamheter om *Kranmärket* som är en nationell hållbarhetsmärkning av verksamheter som endast använder sig av kranvatten istället för vatten på flaska. Kranmärket togs fram av Göteborgs Stad Kretslopp och vatten 2015 och sedan 2017 är kranmärkningsen en nationell hållbarhetssymbol. Miljöförvaltningen i Malmö stad kranmålades 2018.

¹ https://www.svenskvatten.se/globalassets/fakta-om-vatten/dricksvattenfakta/kfs2004_dricksvatten-lca.pdf

Redan idag möjliggör Malmö stad påfyllning av vattenflaskor på olika platser runt om i staden. Tekniska nämnden äger och ansvarar för vattnet i 12 dricksvattenfontäner och mer än 50 toaletter som finns i den offentliga miljön och där det går att fylla på vatten under de tider toaletterna är öppna. Vissa av toalettbyggnaderna har även vattenutkastare på fasaden som kan nyttjas dygnet runt. På malmo.se finns en karta som visar var i staden de offentliga toaletterna finns. Utöver placeringen framgår även om toaletten är avgiftsbelagd (vilket enbart en toalett är), om den är handikappanpassad samt öppettider.

Remissinstansernas yttrande

Tekniska nämndens yttrande

Tekniska nämnden anser att Malmö stad redan idag erbjuder stadens invånare och besökare möjligheten att fylla på vattenflaskor i offentliga miljöer och att staden informerar om denna möjlighet på sin hemsida. Kommunfullmäktige har dessutom tidigare gett tekniska nämnden utifrån en bifallen motion (STK-2020-852) uppdrag att se över möjligheten att kunna erbjuda fler offentliga vattenposter för dricksvatten. Fastighets och gatukontoret ska tillsammans med VA Syd utreda var fler permanenta vattenposter för dricksvatten kan placeras i den offentliga miljön. Denna utredning pågår och kommer att redovisas till tekniska nämnden under 2023.

Motionärerna tar även upp möjligheten att vattenflaskor kan fyllas på i butiker, hos företag, på restauranger och på liknande platser. På denna möjlighet svarar tekniska nämnden att enskilda näringsidkares åtaganden inte rymms inom nämndens ansvarsområde.

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att anse motionen besvarad.

Nämndens yttrande finns i sin helhet bilagd ärendet.

Stadskontorets bedömning

Stadskontorets instämmer med motionärerna om att det är positivt med möjligheten till att fylla på vattenflaskor på många platser runt om i staden. Det arbete som pågår på fastighet och gatukontoret i samarbete med VA Syd ligger i linje med motionens förslag. Redan idag erbjuds stadens invånare och besökare möjligheten att fylla på vattenflaskor via de offentliga toaletter och dricksvattenfontäner som finns runt om i staden.

Stadskontorets förslag

Med beaktande av nämndens yttrande föreslås att motionen kan anses besvarad med vad som redovisas i ärendet.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör